

[Kjørulff-Schmidt.]

det resultat, at passagertallet på Hareskovbanen er faldende.

På denne baggrund vil det i Værløse kommune blive hilst velkommen, hvis ministeren vil overveje at retablere den nedlagte Syvstjernen station.

Spørgsmålet om Skovbrynet station skal ses på baggrund af de store investeringer, der har fundet sted ved anlæggelse af tilkørselsvej og store parkeringsarealer ved stationen. Disse investeringer er helt meningsløse, hvis stationen nedlægges.

Minister for offentlige arbejder *Niels Mathiasens* svar (27. februar 1975):

Beslutning om at nedlægge Syvstjernen trinbræt i forbindelse med Hareskovbanens elektrificering er truffet i fuld forståelse mellem DSB og Værløse kommune og i sin tid stadfæstet af en ekspropriationskommission og i øvrigt tiltrådt af den foregående minister for offentlige arbejder. Når trinbrættet er nedlagt forud for elektrificeringen, hænger det sammen med en samtidig flytning af Værløse station samt med, at opretholdelse af trinbrættet i den periode, hvor banen bygges om, ville medføre forøgede omkostninger (herunder flytning af perron flere gange), bl. a. for at opfylde DSBs sikkerhedskrav i forbindelse med anlægsarbejderne.

En S-banestation ved Syvstjernen vil kræve anlæg af perroner med fornødent udstyr samt en perrontunnel under de fremtidige to spor. Selv med billetsalg fra automat og uden nogen form for personalebetjening, således som det i øvrigt vil komme til at gælde for stationerne Hareskov, Skovbrynet og Dyssegård, anslår DSB udgiften ved anlæg af en station til 2,5-3,0 mill. kr. med nuværende prisniveau. Dertil kommer evt. udgifter til arealerhvervelse samt de i givet fald kommunen påhvilende udgifter til de fornødne vej- og forpladsanlæg.

Endvidere vil en station ved Syvstjernen forøge driftsudgifterne for den kommende S-bane med 200.000-300.000 kr. pr. år, hvortil kommer øgede udgifter til forrentning og afskrivning.

Retablering af en station ved Syvstjernen i forbindelse med banens elektrificering vil således medføre betydelige udgifter, som på grund af oplandets beskedne størrelse og

spredte bebyggelse slet ikke kan forsvares med det forventelige passagerantal til og fra stationen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Syvstjernen langt fra var Værløse kommunes, endsiges Hareskovbanens mest benyttede station, og at der ikke har kunnet konstateres nogen nedgang i banens passagertal i perioden efter trinbrættets nedlæggelse. Ved at flytte Værløse station har denne fået en central placering i Værløseområdet med en afstand til områdets fjerneste dele — inkl. oplandet for Syvstjernen trinbræt — på ca. 1,5 km.

Med passende forbedringer i områdets busbetjening og samordning af bus- og banetrafikken, hvilket er et erklæret mål fra såvel DSBs som HTs side, forekommer det mig da, at også beboerne i oplandet for det nedlagte trinbræt vil kunne opnå en særdeles rimelig kollektiv trafikbetjening i fremtiden.

Jeg har derfor ingen planer om at ville retablere standsningsstedet ved Syvstjernen.

DSB har bekræftet, at der ikke på noget tidspunkt har været planer om at nedlægge Skovbrynet station.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Lovforslag nr. 41. Fremsat 28/1 75. Første behandling 26/2 75. Betænkning 27/2 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til statsministeren af Kurt Hansen, Steen Folke, Sigsgaard og Wilhjelms:

„Hvilke foranstaltninger anses for påkrævede for at hindre, at virksomheder bliver lukket, fordi det bedre kan betale sig for ejerne at flytte kapital eller produktion til udlandet?“

(Forespørgsel nr. I. Anmeldt 24/1 75. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/1 75).

Ordføreren for forespørgerne (Kurt Hansen) (VS):

Når vi har anmodet om en forespørgselsdebat af denne karakter, skyldes det bl. a., at vi inden for de sidste måneder har været vidne til en del virksomhedslukninger her i landet, fordi der var større fortjeneste at hente andre steder i Vesteuropa. Der er i en lang række tilfælde tale om virksomheder, der i traditionel forstand må betegnes som yderst sunde virksomheder.

En af de ting, der tegner sig tydeligere og tydeligere, er, at flere og flere lukninger er planlagte lukninger. Egentlige krak bliver mere og mere sjældne, i hvert fald inden for de større virksomheder. Jeg kan levende forestille mig, at nogle nu vil sige, at Schou-koncernen krakkede på traditionel vis. Det er også korrekt, det er blot en undtagelse, der bekræfter reglen.

Der er selvfølgelig flere måder at nedlægge en virksomhed på, men hvad angår de planlagte lukninger, er der sådan set tre modeller, som går igen og igen.

Eksempel 1: multinationale virksomheder lukker fabrikker for at foretage flytning af produktion eller for at indskrænke den samlede produktion i koncernen.

Eksempel 2: et dansk monopol flytter sin virksomhed eller nedlægger sine fabrikker eller afdelinger.

Eksempel 3: et familietoretagende giver op ved at sælge virksomheden til et monopol, der så lukker virksomheden og eventuelt overflytter produktionen til sine andre virksomheder. Det indgår som bekendt i en strukturrationalisering.

De her skitserede modeller er de mest anvendte, når en virksomhed skal slagtes. Der kunne remses en hel stribe op, men det ville intet formål tjene, og det tillader forretningsordenen tidsmæssigt heller ikke. Jeg

vil derfor nøjes med at trække tre virksomheder frem. Netop disse tre virksomheder er måske de klareste eksempler på, hvordan privatkapitalen frit kan skalte og valte med lønarbejderne efter profittens forgodtbeholdende. Det er selvfølgelig et postulat, og derfor vil jeg her tillade mig at gennemgå virksomhederne Rank Arena, GM samt Uniprint.

Hvad angår den første, Rank Arena, så viser det sig, at lukningen var dikteret fra moderfabrikken i England, Rank Radio International med hovedsæde i Plymouth. Beslutningen var begrundet i den faldende omsætning. Da der nu er international overproduktion, og da Rank havde udvidet sin fabrik i Sydengland, blev man nødt til at indskrænke på nogle af de andre 7 fabrikker. Derfor skulle Rank Arena i Horsens altså nedlægges. Nu har man fået det danske salgs- og distributionsapparat, og EF-medlemskabet betyder, at det er lige så nemt og billigt at sælge de engelskproducerede apparater på det danske marked.

Den finske tv-koncern Salora har forsøgt at købe fabrikken i Horsens, som er helt moderne og opbygget efter en storbrand for ca. 5 år siden. Saloras ønske var klart at komme ind og producere tv-apparater inden for EF, men det ville jo betyde en mindre markedsandel for Rank-koncernen. Derfor afslog man at sælge til den finske tv-fabrik. Det ville passe betydelig bedre, hvis det var de tidligere ansatte, der købte virksomheden. Netop blandt de tidligere ansatte har der jo været tale om en produktionsomlægning, således at tv-produktionen skulle suppleres med en produktion af elektronik til militæret.

Fremgangsmåden ved lukningen af Rank Arena var altså af traditionel karakter. Det samme kan siges om fremgangsmåden på GMs samlefabrik. GM er som kendt af de fleste verdens største internationale koncern. I koncernen indgik også en samlefabrik på Nørrebro i København. Fabrikken beskæftigede sig med at færdiggøre samlingen af biler på grundlag af færdigproducerede komponenter, ikke alene fra England, men i særdeleshed fra Vesttyskland. Grunden til, at fabrikken lå i Danmark, har sikkert været den 12 pct.s afgift, som Danmark har på færdige, importerede biler, og denne afgift gælder som bekendt ikke delene til samling.